

REDENGEVENDE OMSCHRIJVING

AALSTERWEG 250

Datum aanwijzingsbesluit: 09-01- 2024
Grondslag: Gemeentelijk monument overeenkomstig
Erfgoedverordening Gemeente Eindhoven
Monumentnummer: GM0472

BASISGEGEVENS

Adres	Aalsterweg 250
Stadsdeel	Stratum
Perceelnummer	STM 00 C 1266
Categorie	Woningbouw - villa's
Bouwtype	Praktijkwoning
Bouwjaar	1957
Architect	Architectenbureau Franken en Baart (Valkenswaard)
Opdrachtgever	H.A. Truijens, Eindhoven
Bouwstijl	Shakehands
Kunst	Hugo Brouwer (Tegeltableau) WK0053
Huidige functie	Woning
Oorspronkelijke functie	Praktijkwoning
Aard van bescherming	De volledige bebouwing, maar enkel het exterieur
Onderdeel complex	-

OMSCHRIJVING

Omschrijving

Vrijstaande praktijkwoning op de hoek van de Aalsterweg en de Gerard Bruningstraat. Het perceel is afgezet met een laag tuinmuurtje van baksteen en sierlijk smeedwerk. Het L-vormige pand is samengesteld uit een drielaags woonhuis met plat dak en overstek aan de Gerard Bruningstraat, en een éénlaagse praktijk onder flauw hellend zadeldak met bitumen aan de Aalsterweg. De gevels van rode baksteen zijn sober en gesloten uitgevoerd, en worden verlevendigd door een grote variatie aan venstertypen, door kalkzandstenen omlijstingen, forse lantaarns aan weerszijden van de entree en een figuratief kunstwerk van tegels (kind met vis, vogel en bloem).

Motivering

Het gebouw is van architectuurhistorische waarde als ontwerp van het bureau Franken en Baart uit Valkenswaard en de naoorlogse stijlkenmerken van shakehands architectuur, die tot uitdrukking komt in de in hoofdopzet gaaf bewaard gebleven gevels. Het pand is van cultuurhistorische waarde als uiting van het belang dat in de jaren vijftig aan gezondheidszorg werd gehecht, dat ruimtelijk tot uitdrukking komt in de duidelijke scheiding tussen het woon- en praktijkvolume. Het pand is zeer zichtbaar gesitueerd aan een oude historische radiaal op de grens van een villawijkje met meer karakteristieke bebouwing uit de wederopbouwtijd. In die zin is ook sprake van ensemblewaarde.

Aalsterweg 250 betreft blauwe contour

Aanvullende foto's

Waardering

(scoremogelijkheden: 0 +/- + ++)

1. Cultuurhistorische waarden

1. belang van het object/complex als bijzondere uitdrukking van (een) culturele, sociaal-economische en/of bestuurlijke/beleidsmatige en/of geestelijke ontwikkeling(en);
2. belang van het object/complex als bijzondere uitdrukking van (een) geografische, landschappelijke en/of historisch-ruimtelijke ontwikkeling;
3. belang van het object/complex als bijzondere uitdrukking van (een) technische en/of typologische ontwikkeling(en);
4. belang van het object/complex wegens innovatieve waarde of pionierskarakter;
5. belang van het object/complex wegens bijzondere herinneringswaarde.

Ad 1. Het pand is van belang als uitdrukking van het belang dat in de jaren vijftig aan gezondheidszorg werd gehecht. De medische wetenschap boekte in de jaren vijftig belangrijke vooruitgang. In 1953 kwam een doorbraak met de ontrafeling van het DNA door Crick en Watson. Verder werd de kindersterfte en tuberculosis bestreden door bouw van vele Groene Kruisposten. De bouw van praktijkwoningen voor doctoren is weliswaar minder spectaculair, maar op lokaal niveau is dit toch belangrijk.

Ad 2. N.v.t.

Ad 3. Het pand is van belang als uitdrukking van de gespecialiseerde doorontwikkeling van de bedrijfswoning in een specifieke artsenwoning.

Ad 4. N.v.t.

Ad 5. Het pand is van belang wegens de herinneringen die bezoekers eraan zullen hebben.

Score: ++

2. Architectuur- en kunsthistorische waarden

1. bijzonder belang van het object/complex voor de geschiedenis van de architectuur en/of bouwtechniek;
2. bijzonder belang van het object/complex voor het oeuvre van een bouwmeester, architect ingenieur of kunstenaar;
3. belang van het object/complex wegens de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp;
4. belang van het object/complex wegens het bijzondere materiaalgebruik, de ornamentatie en/of monumentale kunst;
5. belang van het object/complex wegens de bijzondere samenhang tussen exterieur en interieur(onderdelen).

Ad 1. Het pand is van belang vanwege de combinatie van moderne en traditionele elementen die door elkaar gebruikt zijn. Dit wordt ook wel shake hands genoemd.

Ad 2. Het is onbekend waar het oeuvre van architectenbureau Franken en Baart uit bestaat. De plek die dit pand inneemt in dat oeuvre is bij gebrek aan gegevens daarom niet te bepalen.

Ad 3. Het pand is van belang vanwege de hoogwaardige esthetische kwaliteit van het ontwerp.

Ad 4. Het pand is van belang vanwege het door elkaar heen gebruiken van moderne en traditionele bouwmaterialen, wat typerend is voor de Shake hands stijl.

Het pand is van belang vanwege de moderne kunst. In het rapport 'Inventarisatie Wederopbouwkunst' is de volgende waardenstelling aangegeven:

Kunsthistorische waarde

Dit kunstwerk is een interessant voorbeeld van het werk van de met name voor Noord-Brabant belangwekkende kunstenaar Hugo Brouwer.

Cultuurhistorische waarde

Dit werk met zijn frisse vormtaal is kenmerkend voor de optimistische wederopbouwperiode.

Zeldzaamheidswaarde

Van Hugo Brouwer zijn in Eindhoven meerdere werken behouden gebleven.

Conditie

Het werk is goed behouden.

Conclusie

Belangrijk (de auteur hanteert de volgende hiërarchie van waarden: top, belangrijk, waardevol. Dit werk zit dus in de middencategorie.)

Score: ++

3. Situationele en ensemblewaarden

1. betekenis van het object als essentieel (cultuurhistorisch, functioneel en/of architectuurhistorisch en visueel) onderdeel van een complex;
2. a. bijzondere, beeldbepalende betekenis van het object voor het aanzien van zijn omgeving;
b. bijzondere betekenis van het complex voor het aanzien van zijn omgeving, wijk, stad of streek;
3. a. bijzondere betekenis van het complex wegens de hoogwaardige kwaliteit van de bebouwing in relatie tot de onderlinge historisch-ruimtelijke context en in relatie tot de daarbij behorende groenvoorzieningen, wegen, wateren, bodemgesteldheid en/of archeologie;
b. bijzondere betekenis van het object wegens de wijze van verkaveling/ inrichting/ voorzieningen.

Ad 1. N.v.t.

Ad 2a. Het praktijkgedeelte staat aan een van de belangrijkste uitvalswegen van Eindhoven: de Aalsterweg en is daar goed zichtbaar en beeldbepalend (naast de andere bebouwing).

Ad 2b. De dokterspost is voor de buurt van groot belang, omdat het de dichtstbijzijnde medische voorziening vormt.

Ad 3a. N.v.t.

Ad 3b. N.v.t.

Score: +

4. Gaafheid en herkenbaarheid

1. belang van het object/complex wegens de architectonische gaafheid en/of herkenbaarheid van ex- en/of interieur;
2. belang van het object/complex wegens de materiële, technische en/of constructieve gaafheid;
3. belang van het object/complex als nog goed herkenbare uitdrukking van de oorspronkelijke of een belangrijke historische functie;
4. belang van het complex wegens de waardevolle accumulatie van belangwekkende historische bouw- en/of gebruiksfasen;

5. belang van het complex wegens de gaafheid en herkenbaarheid van het gehele ensemble van de samenstellende onderdelen (hoofd- en bijgebouwen, hekwerken, tuinaanleg e.d.);
6. belang van het object/complex in relatie tot de structurele en/of visuele gaafheid van de stedelijke, dorpse of landschappelijke omgeving.

Ad 1. Het object is van belang omdat het uiterlijk gaaf is. Ook de bijbehorende garage en het hek zijn nog gaaf. Het kunstwerk is nog gaaf.

Ad 2. Het object is van belang omdat het materieel, technisch en constructief gaaf is.

Ad 3. Het object is van belang omdat de oorspronkelijke functie van de praktijkruimte en de woning nog afleesbaar zijn aan de betreffende bouwdelen.

Ad 4. N.v.t.

Ad 5. N.v.t.

Ad 6. Het object is van belang in relatie tot de structurele en visuele gaafheid van de stedelijke/suburbane omgeving.

Score: ++

5. Zeldzaamheid

1. belang van het object/complex wegens absolute zeldzaamheid in architectuurhistorisch, bouwtechnisch, typologisch of functioneel opzicht;
2. uitzonderlijk belang van het object/complex wegens relatieve zeldzaamheid in relatie tot één of meer van de onder 1 t/m 3 genoemde kwaliteiten

Ad 1. Het object is van belang omdat dergelijke praktijkwoningen zeldzaam zijn op het niveau van Eindhoven, en zeker op het niveau van Noord-Brabant. De dokterswoning 'De Robijnenhof' in Valkenswaard is een wettelijk beschermd monument. Buiten Brabant zijn er op landelijk niveau een handvol dokterswoningen beschermd als rijksmonument.

Ad 2. N.v.t.

Score: ++

Conclusie: 4x ++ en 1x +

Conclusie

Vanwege de cultuurhistorische, architectuurhistorische en de zeldzaamheid en gaafheid is het advies om het pand aan te wijzen als beschermd gemeentelijk monument.

Beschrijving

Inleiding

Een bijzondere categorie bedrijfswoningen wordt gevormd door de zgn. praktijkwoningen. Hierbij kan het gaan om een woning van een huisarts of tandarts met aangebouwde praktijkvleugel. Naast het hier beschreven pand zijn bijv. Pasqualinistraat 6 en 10 opmerkelijk. Een andere categorie is de architectenwoning (zie bijv. de beschrijving van Jan Smitszlaan 6). Elders in de Gerard Bruningstraat (namelijk op nr. 2) staat een andere belangwekkende architectenwoning (van W.F. van den Kerkhof).

Stedenbouwkundige ontwikkeling van de locatie

Het pand is gelegen in de wijk Genneperzijde in het stadsdeel Stratum (tot 1920 een zelfstandige gemeente aan de zuidzijde van Eindhoven). Dit is een buurtje dat tussen de Aalsterweg en de uiterwaarden van het riviertje de Tongelreep ligt. De Gerard Bruningstraat en de parallel daaraan lopende Felix Timmermanslaan verlopen in een gebogen L-vorm en komen haaks uit op de Aalsterweg. Beide straten hebben een invulling met vrijstaande eensgezinswoningen en villa's in het groen. Ten noorden van de Poelhekkelaan bestaat de invulling van de wijk vooral uit een mix van vrijstaande woningen en rijenwoningen.

Op de topografische kaarten van tussen ca. 1850 en 1900 is het perceel en omliggende percelen geheel bebost. De omgeving van de plek heeft de benaming 'De Oude Barrier'. De Aalsterweg werd in 1818 bestraat en was onderdeel van de route Luik-Den Bosch. Aanvankelijk is de Aalsterweg een tolweg. Het tolhuis lag iets ten zuiden van het pand. Vanaf ca. 1900 zijn de percelen rondom de plek waar later Aalsterweg 250 wordt gebouwd ingericht als weiden omzoomd met bomensingels. Op de kaarten uit de periode van 1953-1962 verdwijnen de omrandingen met bomen. Verder verschijnt dan het gedeelte van de wijk noordelijk van de Poelhekkelaan op de kaart (in werkelijkheid dateert een deel hiervan nog uit de periode 1945-1955); het zuidelijk deel, waaronder Aalsterweg 250, verschijnt pas in 1963 op de kaart (maar is ca. 5-8 jaar ouder).

De nieuwe wijk met o.m. de Gerard Bruningstraat staat al als vlek aangegeven op het Algemeen Uitbreidingsplan voor Eindhoven van J. de Casseres uit 1930. Dit plan is herzien in 1950. Ten noorden en zuiden van het buurtje zijn groene corridors tussen de Aalsterweg en de Tongelreep aangegeven. Na 1970 heeft verdichting in de wijk plaatsgevonden.

Beknpte bouw- en gebruiksgeschiedenis

De bouwaanvraag dateert van 26 november 1956. Op 25 februari 1957 is bouwvergunning verleend voor de bouw van een woning met praktijkruimte en garage op de hoek van de Aalsterweg en de Gerard Bruningstraat. Op 16 april 1957 is dit besluit goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant.

De eerste bewoner, dr. H.A. Truijens woonde eerder één blok verderop, op Aalsterweg 228 (op de hoek van de Aalsterweg en de Poelhekkelaan). Eind jaren tachtig van de twintigste eeuw had het pand al andere bewoners.

Toelichting op het Architectenbureau Franken en Baart en hun oeuvre

Het pand is ontworpen door de architecten H.S.C. Franken en E. Baart uit Valkenswaard. Dit bureau wordt in de krantenbank Delpher voor het eerst vermeld in 1949.

Toelichting op de kunstenaar Hugo Brouwer en zijn oeuvre

Het tegeltableau uit 1958 getiteld 'Kind, vogel, bloem en vis' in de voorgevel van Aalsterweg 250 is ontworpen en vervaardigd door Hugo Brouwer (1913-1986). Hugo Brouwer is geboren in Den Haag en overleden in Groningen, maar wordt toch gezien als één van de meest prominente naoorlogse (monumentale) kunstenaars in Brabant. Vanuit zijn woonplaats Nuenen heeft Brouwer een groot aantal zeer hoogwaardige monumentale werken gerealiseerd. Met name in en rond Eindhoven zijn veel werken van hem te vinden. In Eindhoven is hij bekend van de deuromlijstingen van de zusterflat aan de Vestdijk en de muurschildering in het overblijflokaal van het Van Maerlantcollege (rijksmonument) uit 1953. Daarnaast is er werk van hem te vinden in Weert, Breda en Alkmaar. In zijn werk is de invloed van o.a. Picasso en Cobra sterk zichtbaar. Daarnaast zijn met name in zijn vroege glas-in-loodramen middeleeuwse invloeden herkenbaar. Het monumentale oeuvre is zeer gevarieerd. Brouwer werkte in een groot aantal technieken. Hij was schilder, mozaïekkunstenaar, glazenier en beeldhouwer.

Beschrijving

Het pand is een vrijstaande praktijkwoning in Shake handsstijl en is ontworpen door Architectenbureau Frank en Baart in 1956 en gebouwd in 1957.

Voorafgaand aan het definitieve ontwerp is een eenvoudige voorstudie gemaakt. De garage had hierin een eenvoudiger vorm dan in het latere ontwerp.

Het perceel is afgezet met een laag tuinmuurtje van baksteen en sierlijk smeedwerk. Het pand met L-vormige plattegrond is samengesteld uit een drielaags woonhuis aan de Gerard Bruningstraat en een haaks hierop staande éénlaagse praktijkruimte aan de Aalsterweg. De gevel aan de Gerard Bruningstraat is sober en gesloten uitgevoerd, en worden verlevendigd door een grote variatie aan venstertypen, door kalkzandstenen omlijstingen, forse lantaarns aan weerszijden van de entree en een figuratief kunstwerk van tegels.

Interpretatie pand

Typisch traditioneel is het gebruik van natuurstenen vensteromlijstingen (die komen vooral in Limburg en het aangrenzende België en Duitsland voor), het gebruik van rode handvorm baksteen, de vensterindelingen, de grote dakoverstekken, de dikke dakrand en de eenlaagse uitvoering van een deel van het gebouw. De voorgevel van het hoofdvolume heeft met zijn lantaarns en dakrand ook iets klassieks. Modern daarentegen zijn de betonnen lateien, het platte resp. flauwe lessenaarsdak, de grote vensters op het zuiden (aan de achterzijde), de stalen ramen, de aandacht die is besteed aan lucht, licht, reinheid, de ronde vensters in de voorgevel (verwijzen naar vliegtuigramen en patrijspoorten van oceaanstomers). Ook is de gesloten voorgevel bijzonder, die het lawaai van de straat tegenhoudt. Waar in het traditionele Brabant op de hoek van de straat een café is te vinden, is in het jaren vijftig moderne Brabant een dokterspost te vinden.

Hoofdvolume Gerard Bruningstraat

Voorgevel

De buitenmuren zijn opgetrokken in vrij of wild verband uit rode handvorm baksteen, de binnenmuren uit bimssteen en durox litho.

Het pand bestaat uit een hoofdvolume aan de Gerard Bruningstraat en twee ondergeschikte volumes: de dokterspraktijk aan de Aalsterweg, die haaks op het hoofdvolume staat en het garagevolume dat eveneens aan de Gerard Bruningstraat staat. Er is gebouwd in afwijking van de vergunningstekening. Op de tekening staat links naast de garage eerst een hek en dan een eenlaagse aanbouw (achter het pand) met balkon; in werkelijkheid is het hek vervangen door een dichte houten deur met een flauw lessenaarsdak.

De voorgevel met drie bouwlagen is asymmetrisch opgebouwd met dien verstand dat de drie vensters op de eerste verdieping alsmede de drie ronde vensters op de tweede verdieping wel symmetrisch ten opzichte van elkaar gepositioneerd zijn. Het middelste venster op zowel eerste als tweede verdieping is uitgelijnd met de voordeurpartij op de begane grond. Deze voordeurpartij is echter excentrisch in de voorgevel geplaatst. Ten slotte lijkt het kunstwerk te zijn uitgelijnd met het venster eronder.

Vanaf links is er op de begane grond eerst een regenpijp, dan muurvlak, vervolgens een venster in driedeling waarvan het rechterraam een bovenlicht heeft (op tekening; in werkelijkheid is er een venster met driedeling en heeft alleen het linkerraam met een ventilatieconstructie aan de bovenzijde). Dit venster heeft een betonnen latei. Vervolgens een muurvlak met grote lantaarn, daarna de ingangspartij met drie openingen (op tekening: vier). De ingangspartij heeft een

monumentale omlijsting met een werkje in de latei. De openingen zijn smal, breed, smal. In het brede deel is de deur aangebracht. In de smalle openingen is een houten pui met zesruits-indeling (3x2) aangebracht. In de deur is een achtruitsopening (4x2) aangebracht. De onderste, middelste en bovenste regels lopen door in de zijopeningen. De deur en puilen zijn donkerblauw geschilderd. De vensterruitjes bestaan uit glas met verticale matglasstrepen alternerend met doorzichtig glas. In de rechtertravee een huisnummerbordje (250). Vervolgens een zelfde lantaarn, daarna blind muurvlak en dan een groot venster dat doorloopt tot iets onder de plint. (Deze plint staat alleen op tekening, in werkelijkheid is deze niet gerealiseerd). Dit venster heeft een houten omlijsting met kraal aan de bovenzijde. Vervolgens weer muurvlak, regenpijp en muurvlak, hoek. De lantaarns rusten op een metalen ronde staafvormige uithouder die in de muur is bevestigd. De lantaarns hebben een vierkante voet die een achtste slag is gedraaid ten opzichte van het muurvlak. Onder de voet een hangornament in de vorm van een ronde staaf met onderaan een kleine bolvormige knop. Halverwege het hangornament is een ring om de staaf gebogen. Het metalen raamwerk van de lantaarn waaiert naar boven toe taps uit. De twee ramen zijn ingevuld met melkglas, die aan de achterzijde zijn blind. De lantaarn wordt bekroond door een metalen piramidedak met flauwe helling. In de dakrand zit een werkje (ribbel). Op de top een kort rond staafvormig ornament met knop. Op de eerste verdieping drie vensters met een omlijsting van hetzelfde materiaal als de ingangspartij. Hierin vensters met houten kozijnen. Onder het middelste venster een vlaggenhanger. Op de tweede verdieping drie ronde vensters die omlijst zijn door een ronde rollaag. De vensters zijn van hout en hebben een horizontale middenstijl. De gevel wordt beëindigd door een dakrand met forse schuine overstek met geprofileerde dakrand.

Rechts naast de gevel is een uitstekend deel van een eenlaagse achteraanbouw met balkonhek zichtbaar. Vervolgens een blinde donkergroene deur en daarna de garage. Deze is eenlaags met in het midden een donkergroene roldeur. De garage heeft een flauw schilddak afgedekt met bitumen.

Kunst voorgevel

Het kunstwerk bestaat uit een middenveld van 4x4 vierkante tegels en een omlijsting van rechthoekige tegels: de rechte zonder hoeken zijn er in twee maten: kort en lang; verder zijn er twee soorten hoektegels: met de korte poot van de L naar rechts en idem naar links. De voegen van het middenveld lopen niet door in de randtegels. De rand bestaat uit drie maal een groene streep met daartussen, gerekend vanaf de buitenzijde eerst een crème-witte streep en vervolgens, na de tweede groene streep, een dunne crème-witte streep, vervolgens een donkerblauwe streep, dan weer een crème-witte streep en dan de derde groene streep. Vervolgens de eigenlijke voorstelling, bestaande uit een lopend/rennend kind met op zijn rechterarm (gezien vanuit het kind) een vogel met rode borst en in zijn linkerhand een grote bloem, mogelijk een zonnebloem. Achter het kind een grote vis met een groot rood oog. De linkervoet van het kind raakt aan een plas water. Op de achtergrond lijken er heuvels te zijn. Opvallend is dat het kind naakt is, met uitzondering van de omgebonden geplooide doek om zijn lendenen. Het hoofd van het kind lijkt eerder dat van een volwassene met blond gekruld haar en doet enigszins denken aan voorstellingen van Christus uit de vroegchristelijke of romaanse tijd. Op deze redenering voortbordurend zou de vis een verwijzing naar het ICHTHUS-symbool kunnen zijn. Onder de bek van de vis is een monogram met jaartal HB-58 aangebracht.

Achtergevel

De achtergevel van het hoofdvolume heeft een bijna symmetrische indeling. De vier traveeën in het midden die van vensters voorzien zijn, zijn op de eerste en tweede verdieping geheel symmetrisch. Dit middendeel met vensters met stalen ramen is net iets excentrisch van het midden van de achtergevel geplaatst, zodat het linkermuurvlak ernaast iets breder is dan het rechtermuurvlak ernaast. Op de linkerhoek begane grond is een eenlaagse aanbouw die iets voorbij de zijgevel eindigt. Hierin zit een venster met zesruitsindeling (3x2) boven een borstwering. Vervolgens zijn er vier muuropeningen tussen pilastervormige penanten. De eerste opening vanaf links is ingevuld met een grote ruit met indeling (3x 3½) waarvan de onderzijde voor wat betreft de eerste twee ruitjes van links doorloopt tot maaiveld en het laatste ruitje een kleine lage borstwerking heeft, vervolgens een ruit van (3x3) met lage gemetselde borstwering, vervolgens een travee met een achterdeur en daarnaast een klein raampje en de laatste travee bevat een venster op gemetselde borstwering met een indeling van (3x2), waarvan de bovenste regel bovenlichten vormen. De achterdeur heeft een vierruitsindeling en is uitgelijnd op het naastgelegen venster aan de linkerzijde. In het midden van de drie middelste penanten staan evenwijdig aan de achtergevel drie kolommen waaraan een horizontale staaf is vastgemaakt.

Op de eerste verdieping heeft de plat afgedekte aanbouw een balkonhek dat doorloopt langs de achterzijde van het hoofdvolume. Van de vier aan deze galerij gelegen vertrekken hebben de eerste twee en de vierde een ontsluiting hierop in de vorm van een deur die in het midden van de travee zit. Elke travee heeft een vensterindeling van (3x2) op gemetselde borstwering met in het midden een kolom die één regel verder doorloopt tot aan de aansluitende galerij. In deze kolom bevindt zich de deur. De derde travee heeft geen deur. Op de tweede verdieping wordt de indeling van de eerste verdieping herhaald, met dien verstande dat het hek aan de linkerzijde eindigt na de laatste travee met glaspui. De balkons van de tweede verdieping zijn identiek uitgevoerd aan die op de eerste verdieping. Het zijn betonnen balkons met een blinde betonnen beëindiging haaks op de gevel. Het vlak waar het hekwerk zich in bevindt loopt schuin. Dit hek is steeds met metalen staven vastgezet aan de vloer van het balkon. Er is een onder- en een bovenreling. De ruimte daartussen is gevuld met metalen spijlen.

De gevel wordt beëindigd met een dakrand gelijk aan de voorzijde en de zijkanten. Het profiel van de dakrand komt terug in de dakrand van de praktijkruimte.

Linker zijgevel

De linker zijgevel zoals deze anno 2022 zich voordoet is iets anders dan op de bouwtekening. Op de bouwtekening staan op de eerste en tweede verdieping steeds een venster met vierruitsindeling; in werkelijkheid heeft alleen het venster op de tweede verdieping een dergelijke indeling en is dat eronder een openslaand raam met ventilatieconstructie zonder indeling. Mogelijk is dit venster ooit gewijzigd. Het bovenste venster heeft in de bovenste regel klapramen (kiepramen) en in de onderste regel draairamen. In het midden een stijl. Boven beide vensters een geschilderde betonnen latei. Op de eerste verdieping zit aan de rechterzijde nog een klein wc-raampje. Op de begane grond idem dito, dit venster is uitgelijnd met dat erboven. Beide vensters gaan schuil achter groen. Op de tekening is ten slotte een pergola te zien, die niet is gerealiseerd of inmiddels al weer is afgebroken.

Rechter zijgevel

De rechter zijgevel heeft op de tekening op elke verdieping aan de rechterzijde (de achterzijde) steeds een venster zonder indeling. Deze vensters liggen uitgelijnd boven elkaar. De zijmuur van de uitbouw is blind. In werkelijkheid heeft de begane grond geen venster, de rest wel.

Dakvlakken

Het hoofdvolume aan de Gerard Bruningstraat heeft een flauw lessenaarsdak en overstek.

Interieur

Het interieur is niet bezocht en er zijn geen foto's van bekend. Op grond van de bouwtekeningen bevat het hoofdvolume een grote hal met trappenhuis en garderobe en aansluitend een grote woonkamer. In de aanbouw een kinderkamer. De wachtkamer en de keuken van de praktijkruimte lopen deels door in het hoofdvolume.

Op de eerste verdieping trappenhuis met overloop, gangen met vier slaapkamers en badkamer. Op de tweede verdieping trappenhuis met overloop en gangen, drie slaapkamers, waszolder en bergzolder.

Interpretatie interieur

Opvallend is dat het pand zeven slaapkamers heeft, dat zou kunnen betekenen dat er een gezin met zes kinderen gewoond heeft. In combinatie met de interpretatie van het ICHTUS-symbool op de voorgevel zou de conclusie kunnen zijn dat hier een streng christelijk gezin woonde dat niet aan geboortebeporing deed. In die zin drukt het pand uit dat in de jaren vijftig grote gezinnen en religieuze invloed nog heel gangbaar zijn.

In dit pand komt tevens het belang tot uitdrukking dat wordt gehecht aan het naast het gezin werken. In de jaren vijftig is het gezin nog de hoeksteen van de samenleving. Gelet op het grote aantal kinderen ligt het voor de hand te veronderstellen dat moeder dagwerk had aan het opvoeden van de kinderen en dat vader alleen om bijstand gevraagd zou moeten worden om de orde te handhaven.

Praktijkruimte Aalsterweg

Voorgevel

De voorgevel van de praktijkruimte is op enkele punten verschillend van de vergunningsteekening. Zo is de deurindeling anders en ontbreekt de lantaarn die onder het dakoverstek hangt. In werkelijkheid is er een recent buitenlamp.

Ook ontbreekt op de tekening het lage uitgebouwde keldervenster geheel rechts. Aan de linkerkant van de voorgevel is op tekening een hekwerk op een muurtje, in werkelijkheid is het gangetje met een stuk golfdakplaat dichtgezet.

De voorgevel aan de Aalsterweg heeft een asymmetrische opzet. Iets uit het midden, naar rechts, is de centrale voordeur te vinden. Deze springt fors in, de neggen bestaan uit geschilderde betonplaat. De linker negge staat haaks op de voorgevel, de rechter negge loopt iets schuin (taps) naar binnen. De voordeur heeft aan de onderzijde tot buikhoogte horizontale planken met daartussen groeven en daarboven een negenruitsvenster (3x3) en recent hang- en sluitwerk. Onder het venster hangt een losse brievenbus. Boven het deurekalf een rechthoekig bovenlicht. Aan weerszijden van de deur bevinden zich muurvlakken. Het linker muurvlak bevat twee identieke vensters met vierruitsindeling (2x2) met borstwering die doorlopen tot aan de dakrand. Dit zijn identieke vensters als in de linkerzijgevel tweede verdieping van het hoofdvolume zitten. Het venster in het rechter muurvlak naast de voordeur is ook zo'n venster. Ze hebben betonnen lateien en lekdorpels van keramische tegels. Rechts naast het rechtervenster zit een lage ondiepe vooruitbouw die eindigt op buikhoogte. Aan de bovenzijde een betonnen afdekplaat. Aan de voorkant een blinde groen geschilderd.

Rechter zijgevel

Links naast de voorgevel van het hoofdvolume is een deel van de rechter zijgevel van het praktijkgebouw te zien. Rechts tegen het muurvlak van het hoofdvolume is op de begane grond een deur met venster met vierruitsroedeindeling van (2x2) (op tekening). In werkelijkheid heeft de deur een indeling van (1x2). Ook de getekende pergola is niet uitgevoerd (of al weer afgebroken). Links naast de deur een lage gevelopening met verticale spijlen (op tekening). In werkelijkheid is de gevelopening gevuld met een uitlaat van een mechanische ventilatie.

Linker zijgevel

De linker zijgevel is symmetrisch opgebouwd. In het midden een venster met drieruitsindeling (3x1) onder betonnen latei.

Onder de dakoverstekken loopt een ingebouwde bakgoot. Aan de einden van beide dakranden wordt deze goot afgesloten met een driehoekig vlak. Dit zit identiek aan de rechter zijgevel, met dien verstande dat hier slechts één dakvlak is.

Achtergevel

De achtergevel is niet waarneembaar vanaf de openbare straat. Hij ontbreekt op de bouwtekeningen. Vanaf de 3D-luchtfoto's is hij moeilijk te zien, omdat hij voor een groot deel schuil gaat achter een grote boom/struik. Er lijkt in het midden een deur te zijn. Verder lijkt de achtergevel een krimp te hebben. Op de plattegrondtekening staat deze krimp niet. Het kan ook een dakoverstek zijn die na de deur ophoudt.

Dakvlakken

De praktijkruimte aan de Aalsterweg heeft een flauw hellend zadeldak met bitumen afdekking.

Interieur

Het interieur is niet bezocht en er zijn geen foto's van bekend. Op grond van de bouwtekeningen is er in het praktijkgedeelte een hal met wachtkamer, twee kleedkamers en wc, een spreekkamer, een assistentenkamer en een keuken met bijkeuken. De wachtkamer en de keuken lopen deels door in het hoofdvolume.

Verbouwingen

Het pand is in 1974 verbouwd. In 1974 is in de achtergevel op de begane grond een nieuw en groter kozijn geplaatst in de eerste travee van rechts. Tevens is de inwendige structuur van het praktijkruimte gewijzigd.

In 2010 is bouwvergunning verleend voor het verbouwen, uitbreiden en wijzigen van het gebruik als huisartsenpraktijk. Deze vergunning is echter niet uitgevoerd.

Tuinmuur

Het geheel is aan de straatzijde omgeven door een lage tuinmuur met een uitstekende rollaag aan de bovenzijde. Hierop is op ringvormige ornamenten een metalen reling geplaatst die ter plaatse van de openingen in de tuinmuur iets omhoog krullen. Op drie plaatsen is de muur onderbroken voor paden die vanaf de straat naar deuren in de gevels lopen.